

New York Timesi bestseller

Brooklyn

COLM
TÓIBÍN

Peter Strausile

Originaali tiitel:

Colm Tóibín

Brooklyn

2009

Kõik õigused käesolevale väljaandele on seadusega kaitstud. Kogu raamatut või ükskõik millist osa sellest ei ole lubatud reprodutseerida, paljundada ega levitada ükskõik millisel viisil või milliseks otstarbeks ilma autoriõiguse valdaja kirjaliku loata.

See raamat on ilukirjandusteos. Tegelased, sündmused ja dialoogid on autori kujutlusvõime vili ning neid ei saa tõlgendada tõelistena. Igasugune sarnasus tegelike sündmuste ja elus olevate või surnud isikutega on täiesti juhuslik.

Tõlkinud Tiina Kanarbik

Toimetanud Marje Mändsalu

Korrektuuri lugenud Inna Viires

Kaane kujundanud Reet Helm

Copyright © Colm Tóibín, 2009

First published 2009 by the Penguin Group

All rights reserved.

© Tõlge eesti keelde ja eestikeelne väljaanne. Kirjastus ERSEN, 2018.

E11346818

ISBN 978-9949-82-329-1

Kõik kirjastuse ERSEN raamatud ja e-raamatud on saadaval
veebipoest www.ersen.ee

Esimene osa

Eilis Lacey, kes istus Friary Streetil majas ülakorruse elutoa akna all, märkas, et õde tuleb kiirel sammul töölt koju. Ta vaatas, kuidas Rose üle tänava läheb, päikese käest varju, käes uus nahast käekott, mille ta oli Dublinist Clery väljamüügilt ostnud. Rose'il oli õlgadel beež kardigan. Tema golfikepid olid hallis; Eilis teadis, et mõne minuti pärast tuleb keegi Rose'ile järele ja õde ei tule tagasi enne, kui suveõhtust on saanud öö.

Eilise raamatupidamiskursused olid praeguseks peaaegu lõpule jõudnud. Tal oli süles raamatupidamise käsiraamat ning ta selja taga laual lebas pearaamat, kuhu ta koduse ülesandena oli deebet ja krediti tulpadesse kirja pannud firma igapäevase tegevuse üksikasjad, mille oli nädala eest ametikoolis üles kirjutanud.

Kohe, kui Eilis kuulis, et välisuks avaneb, läks ta trepist alla. Rose oli hallis, käes taskupeegel, mida ta näo ees hoidis. Ta uuris end lähedalt ning kasutas huulepulka ja silmavärvi, enne kui end täies pikkuses suurest halli peeglist vaatas ja juuksed korda seadis. Eilis jälgis vaikides, kuidas õde huuli niisutas ning siis end veel kord taskupeeglist kontrollis, enne kui selle ära pani.

Nende ema tuli köögist halli.

„Sa näed ilus välja, Rose,” ütles ta. „Sina oled golfiklubi kauritar.”

„Mul on kõht tühi,” ütles Rose, „aga pole aega süüa.”

„Ma teen sulle hiljem teed,” ütles ema. „Me Eilisega läheme praegu teed jooma.”

Rose võttis käekotist rahakoti. Ta tegi selle lahti ja asetask ühe šillingi peeglilauale. „Juhuks, kui sa peaksid tahtma kinno minna,” ütles ta Eilisele.

„Aga mina?” küsis ema.

„Küll ta räägib sulle selle loo ära, kui koju jõuab,” vastas Rose.

„Nii kenasti öeldud!” lausus ema.

Kõik kolm naersid ja kuulsid, et auto peatus ukse ees ning tuututab. Rose võttis golfikepid ja oli läinud.

Hiljem pesi ema nõusid ja Eilis kuivatas, kui uksele koputati. Eilis avas ukse ja nägi tüdrukut, kes oli talle tuttav Kelly toidupoest, mis asus katedraali kõrval.

„Preili Kelly saatis mu sõna tooma,” ütles tüdruk. „Ta tahab teid näha.”

„Tõesti?” küsis Eilis. „Ja kas ta ütles, milles on asi?”

„Ei. Te peaksite täna õhtul sinna minema.”

„Aga miks ta mind näha tahab?”

„Jumal küll, ma ei tea, preili. Ma ei küsinud temalt. Kas te soovite, et läheksin tagasi ja küsiksin?”

„Ei, pole midagi. Aga kas sa oled kindel, et see sõnum on minule?”

„Olen küll, preili. Ta ütles, et peate tema juurde minema.”

Kuna Eilis oli nagooni otsustanud kinno minna mõnel teisel õhtul ja oli oma pearaamatust väsinud, pani ta selga teise kleidi ja kardigani ning lahkus majast. Ta kõndis mööda Friary Streeti ja Rafter Streeti Market Square'ile ning seejärel mäest üles katedraali poole. Preili Kelly pood oli suletud, niisiis koputas Eilis kõrvaluksele, mis viis ülemisele korrusele, kus preili Kelly elas,

nagu ta teadis. Ukse avas tüdruk, kes oli varem nende juures käinud, ja palus Eilisel hallis oodata.

Eilis kuulis korrus kõrgemal hääli ja liikumist ning seejärel tuli tüdruk alla ja ütles, et preili Kelly tuleb varsti.

Eilis tundis preili Kellyt näo järgi, aga tema ema selles poes ei käinud, sest see oli liiga kallis. Eilis arvas ka, et emale preili Kelly ei meeldi, ehkki ta ei osanud välja mõelda selle põhjust. Räägiti, et preili Kelly müüb linna kõige paremat sinki ja kõige paremat võid ja kõige värskemata kaupa, kaasa arvatud koort, aga Eilis arvas, et ta pole vist kunagi selles poes käinud, ainult mööda minnes sisse vaadanud ning märganud preili Kellyt leti taga.

Preili Kelly tuli aeglaselt trepist alla halli ja pani tule põlema.

„No nii,” ütles ta ja kordas seda, justkui oleks see tervitus. Ta ei naeratanud.

Eilis tahtis juba selgitama hakata, et ta saadeti siia, ja küsida viisakalt, kas oli õige aeg tulla, aga selle järgi, kuidas preili Kelly teda pealaest jalatallani silmitses, otsustas ta, et ei ütle midagi. Sest preili Kelly käitumist silmas pidades mõtles Eilis, kas keegi oli preilit linnas solvanud ja preili ehk pidas ekslikult selleks inimeseks teda.

„Siin te siis oletegi,” ütles preili Kelly.

Eilis märkas riidenagi juures mitut musta vihmavarju.

„Ma kuulsin, et teil pole tööd, aga numbrite peale on hea pea.”

„Tõesti?”

„Oh, kogu linn, kõik, kes endast midagi kujutavad, käivad siin poes ja ma kuulen kõike.”

Eilis mõtles, kas see oli vihje sellele, et ta ema käib pidevalt teises poes, aga polnud kindel. Preili Kelly paksud prillid ei lasknud ta ilmest eriti midagi välja lugeda.

„Ja me oleme siin iga pühapäev nõrkemiseni tööd teinud. Muidugi, teised poed pole ju lahti. Ja meil käib igasugust rahvast –

head, halba ja vahepealset. Tavaliselt avan poe pärast seitsmest missat ning kella üheksase ja üheteistkümnese missa vahel on nii palju rahvast, et poes pole võimalik õieti ringigi pöörata. Mary käib mul siin abiks, aga ta on tiptundidel aeglane, niisiis otsin kedagi, kes oleks terane, tunneks inimesi ja annaks õigesti raha tagasi. Aga ainult pühapäeviti. Ülejäänud nädalapäevadel saame ise hakkama. Ja soovitati teid. Ma uurisin teie kohta ning see teeks seitse ja kuus nädalas, oleks natuke teie emale abiks.”

Eilis arvas, et preili Kelly räägib nii, nagu kirjeldaks, kuidas keegi teda solvas, surudes iga lause vahel suu kõvasti kinni.

„Rohkem pole mul praegu midagi öelda. Te võite alustada pühapäeval, aga tulge homme siia ja õppige kõik hinnad ära ning me näitame teile, kuidas kasutada kaalu ja viilutajat. Te peate juuksed kinni panama ja ostma hea poekitli – kas Dan Bolgerist või Burke O’Learyst.”

Eilis juba mõtles, kuidas ta sellest vestlusest emale ja Rose’ile räägib; ta soovis, et oskaks preili Kellyle nutikalt vastata, ilma et oleks ebaviisakas. Selle asemel ta vaikis.

„Noh?” küsis preili Kelly.

Eilis mõistis, et ta ei saa sellest pakkumisest keelduda. See oli parem kui mitte midagi ja praegusel hetkel polnud tal midagi.

„Jah muidugi, preili Kelly,” ütles ta. „Ma alustan, millal soovite.”

„Ja pühapäeval võite kella seitsmesele missale minna. Meie teeme nii ja avame siis, kui see on läbi.”

„Väga kena,” ütles Eilis.

„Niisiis tulge homme. Ja kui mul on tegemist, siis saadan teid koju või te võite täita kotte suhkruga, kuni ootate, aga kui mul pole tegemist, siis näitan teile kõiki asju.”

„Täna teid, preili Kelly,” ütles Eilis.

„Teie emal on kindlasti hea meel, kui teil on mingi töö. Ja teie õel,” ütles preili Kelly. „Ma kuulsin, et ta mängib hästi golfi.

Minge siis nüüd koju nagu tubli tüdruk kunagi. Te saate ise välja.”

Preili Kelly pööras ringi ja hakkas aeglaselt trepist üles minema. Koju minnes mõtles Eilis, et ta ema on tõepoolest rõõmus, et ta on leidnud viisi endale raha teenida, aga Rose ilmselt mõtleb, et töö toidupoe leti taga pole tema jaoks piisavalt hea. Ta arutles, kas Rose seda talle otse ütleks.

Teel koju peatus ta oma parima sõbranna Nancy Byrne'i juures ja avastas, et nende sõbranna Annette O'Brien on samuti seal. Byrne'idel oli allkorrusel vaid üks tuba, mis oli ühtlasi köögi, söögitoa ja elutoa eest, ning oli selge, et Nancy on uudiseid ja Annette paistis osa neist juba teadvat. Nancy kasutas Eilise saabumist vabandusena minna jalutama, et nad saaksid omavahel rääkida.

„Kas juhtus midagi?” küsis Eilis, kui nad tänaval olid.

„Ma ei ütle midagi, kuni oleme sellest majast miili kaugusel,” lausus Nancy. „Ema teab, et midagi on, aga ma ei räägi talle.”

Nad kõndisid mööda Friary Hilli ja üle Mill Park Roadi jõe äärde ning seejärel mööda promenaadi Ringwoodi poole.

„Ta oli koos George Sheridaniga,” ütles Annette.

„Millal?” küsis Eilis.

„Pühapäeval Athenaeumis tantsuõhtul,” ütles Nancy.

„Ma arvasin, et sa ei läinud.”

„Aga siis ikkagi läksin.”

„Ta tantsis temaga kogu õhtu,” ütles Annette.

„Ei tantsinud, ainult neli viimast tantsu, ja ta saatis mind koju. Aga kõik nägid. Ma olen üllatunud, et sa pole kuulnud.”

„Ja sa saad temaga veel kokku?” küsis Eilis.

„Ma ei tea.” Nancy ohkas. „Võib-olla ma lihtsalt näen teda tänaval. Ta sõitis eile minust mööda ja andis signaali. Kui seal oleks keegi teine olnud, see tähendab, et tema tüüpi, siis ta oleks

temaga tantsinud, aga polnud. Ta oli koos Jim Farrelliga, kes lihtsalt seisis seal ja vahtis meid.”

„Kui George’i ema teada saab, siis ma ei tea, mis ta ütleb,” sõnas Annette. „Ta on kohutav. Ma ei taha üldse seal poes käia, kui George’i seal pole. Ema saatis mu ükskord kahte peekonilõiku tooma ja see mutt ütles, et ta kahekaupa ei müü.”

Seejärel rääkis Eilis, et talle pakuti preili Kelly juures tööd, igal pühapäeval.

„Ma loodan, et sa ütlesid talle, mis ta selle ettepanekuga võib teha,” sõnas Nancy.

„Ma ütlesin talle, et võtan selle vastu. Ega see halba ei tee. See tähendab, et saan koos sinuga Athenaeumisse minna, oma rahaga, ja päästa sind ärakasutamisest.”

„See polnud niimoodi,” ütles Nancy. „Ta oli väga kena.”

„Kas sa saad temaga veel kokku?” kordas Eilis.

„Kas sa tuled minuga pühapäeva õhtul kaasa?” küsis Nancy Eiliselt. „Teda ei pruugi seal isegi olla, aga Annette ei saa tulla ja mul on toetust vaja, juhul, kui ta seal on, aga ei kutsu mind tantsima ega vaata minu poolegi.”

„Ma võib-olla olen preili Kelly juures töötamisest liiga väsinud.”

„Aga sa tuled?”

„Ma pole seal terve igaviku käinud,” ütles Eilis. „Ma vihkan kõiki neid maakaid ja linnapoisid on veel hullemad. Joovad midagi pool klaasi ja siis ootavad, et saaks sind Tan Yard Lane’ile viia.”

„George pole selline,” ütles Nancy.

„Ta on liiga ennast täis, et Tan Yard Lane’i lähedalegi minna,” ütles Annette.

„Võib-olla küsime temalt, kas ta tulevikus ehk kaaluks peekonilõikude müümist kahekaupa,” ütles Eilis.